

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

عنوان درس : اصول و فنون پرستاری و مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان مخاطبان : دانشجویان ترم ۱ کارشناسی مامایی

ساعت مشاوره : سه شنبه ۱۴-۱۲ ، شنبه ۱۴-۱۲

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد نظری

درس پیش نیاز :

زمان ارائه درس : سه شنبه ساعت ۱۶-۱۴

سال تحصیلی ۹۶-۹۵

مدرس : مریم آقامیری

شرح دوره: این درس به صورت ۱ واحد تئوری و ۱ واحد عملی تدریس می گردد. در ضمن دانشجویان با تمرین در اتاق پراتیک زیر نظر مربی مربوطه آمادگی لازم جهت انجام مهارت‌های آموخته شده را در بالین بیمار خواهند یافت.

هدف کلی: آشنایی با اصول و فنون کلی مراقبت از بیمار بر اساس نیازهای جسمانی، روانی و اجتماعی، آشنایی با محیط، مقررات، وسایل و روش کار در اتاق عمل و زایمان

اهداف ویژه: در پایان دوره دانشجو

- مقدمات فن مامایی، حرفه مامایی، صفات و مسئولیت‌های ماما در بیمارستان، درمانگاه و زایشگاه را توضیح می دهد.
- نحوه پذیرش بیمار، محتوای پرونده و نحوه ثبت مشاهدات، معاینات، نحوه انتقال بیمار به بخش و موسسات دیگر و نحوه ترخیص بیمار را شرح می دهد.
- اصول ضدعفونی و روش کار در اتاق عمل و نحوه مراقبت از بیماران مبتلا به بیماری‌های عفونی را شرح می دهد.

- دستها را با تکنیک صحیح برای پروسیجرهای استریل و غیر استریل می شوید.
- گان و دستکش را به روش صحیح پوشیده و خارج می کند.
- اصول حرکت دادن بیمار و پوزیشنها را شرح می دهد و عملا به نمایش می گذارد.
- نیاز بیمار به خواب، استراحت و آرامش را بیان می کند و راهکارهای لازم جهت برآوردن این نیازها را توضیح می دهد.
- روشهای مختلف اکسیژن درمانی را شرح می دهد و عملا اجرا می کند.
- شیوه‌های مختلف ساکشن را شرح می دهد و عملا اجرا می کند.
- انواع مختلف دارو و شیوه‌های مختلف تجویز دارو و ترانسفوزیون خون را بیان نموده و عملا به نمایش می گذارد.
- علایم حیاتی بیمار را توضیح می دهد و علایم حیاتی دانشجویان دیگر را به شیوه‌ی صحیح کنترل می کند.
- تغذیه درمانی و دهانشویه را شرح می دهد
- سونداژ و خارج کردن سوند معده را انجام می دهد.
- تغذیه بیماران دارای NGT و استوما را انجام می دهد.
- انواع تختها (تخت بسته، تخت با بیمار و تخت بعد از عمل) را آماده می کند.
- نیاز بیمار به دفع ادرار را شرح می دهد و نحوه سونداژ را بر روی مانکن انجام می دهد.
- اصول پانسمان و نحوه مراقبت از زخم فشاری را بیان می کند و بر اساس اصول آموخته، انواع پانسمان صحیح را انجام می دهد.
- سرما، گرما درمانی را توضیح داده و عملا نحوه‌ی استفاده از این موارد را به اجرا می گذارد.
- توجهات عمومی شامل نظافت، حمام نوزاد، ماساژ و مراقبت از پوست ومو و نحوه توزین نوزاد را انجام می دهد.
- اتاق عمل در زایمان، تشکیلات و مقررات و نیز اصول مراقبت قبل و بعد از عمل و توجهات لازم در ریکاوری را شرح می دهد.
- نحوه رفع نیاز بیمار به دفع مدفوع را از جمله لگن دادن، انما، شیاف و نحوه نمونه گیری را توضیح داده و به اجرا می گذارد.
- وسایل مخصوص جراحی عمومی، جراحی زنان وزایمان، ست های زایمانی و انواع پنسها را نام برده و نشان می دهد.
- نحوه‌ی مراقبت از جسد را به نمایش می گذارد.

نحوه ارزشیابی:

حضور در کلاس.....۵٪ نمره

شرکت فعال در بحث کلاسی و کوئیزها.....۱۰٪ نمره

امتحان.....۸۵٪ نمره

منابع:

- منبع اصلی : تیلور، کارول. لیلیس، کارول. لمون، پرسیلا. ترجمه‌ی اسدی نوغابی، احمد علی. (۱۳۸۵). **اصول و مهارت‌های پرستاری ۲۰۰۵ تیلور- روش های کار در ۳ جلد**. تهران. انتشار اندیشه رفیع.
- پاتر، پاتریشیا آن. پری، آن گریفین. ترجمه‌ی سالمی، صدیقه. (۱۳۸۶). **اصول و فنون پرستاری پوتر و پری**. تهران: نشر سالمی.
- تذکری، زهرا. موحدپور، آسیه. (۱۳۸۶). **اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان**. تهران. نشر سالمی. چاپ دوم.
- جهان پور، فائزه. عضدی، پرویز. (۱۳۸۰). **پرستاری و بهداشت نوزادان**. تهران. نشر سالمی.
- دوگاس و همکاران. ترجمه‌ی گروه مترجمین تهران معاونت پژوهشی وزارت بهداشت. **اصول مراقبت از بیمار: نگرشی جامع بر پرستاری**. تهران: انتشارات گلبن،
- کلاین، سوزان. ترجمه‌ی رضواندی، رحیم. (۱۳۸۳). **امداد مامایی**. تهران. انتشارات مازیار. چاپ اول.
- Taylor, C. Lillis, C. Lemone, P. (2001). **Fundamentals of Nursing The Art & Science of Nursing care**. 4th ed. Lippincott Williams & wilkins.
- Potter. Perry. (2005). **Potter & perry's Fundamentals of Nursing with over 1100 illstrations**. 2 ed. sydney. Elsevier
- Martin, K- G. (1997). **Maternity Nursing**. 18th ed. New York. Lippincott. (منبع اصلی)
- Lefier, Gloria. (2005). **Maternity Nursing**. 9th ed. New York. Lippincott.

عملی:

- موسوی، ملیحه‌السادات. عالیخانی، مریم. (۱۳۸۴). **روشهای پرستاری بالینی**. تهران. انتشارات شهرآب. چاپ اول. تجدید نظر پنجم.
- تیلور، کارول. لیلیس، کارول. لمون، پرسیلا. ترجمه‌ی اعضای هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی. (۱۳۸۱). **اصول پرستاری تیلور، مهارت‌های بالینی پرستاری**. تهران. انتشارات بشری. چاپ دوم.
- صلاحی زهی، هدایت اله. (۱۳۸۴). **روشهای پرستاری بالینی**. رشت. نشر برنا.

